

Nijsbrief Súdwest-Fryslân Kulturele Haadstêd 2018

Met het programma 'Underweis nei 2018' speelt de gemeente Súdwest-Fryslân in op de kansen die Leeuwarden-Fryslân 2018 biedt. In deze Nijsbrief vertellen we weer over verschillende initiatieven in onze gemeente.

Meer bezoekers in zes van de elf Hoe ver zijn we met de fontein?

Het moment van de waarheid nadert. Of beter: de zes momenten van de waarheid. Workum ligt op kop, gevolgd door Stavoren en Hindeloopen. IJlst is veel werk, maar het ligt op schema. Sneek wacht op het kunstwerk en Bolsward laat nog even op zich wachten door archeologisch onderzoek. De kunstwerken zelf zijn bijna klaar. Hier een overzicht van de stand van zaken van de fontein in de zes steden van Súdwest-Fryslân.

Bolsward: 'De Vleermuis fontein'

Kunstenaar: Johan Creten (België)

Inspiratiebron: de gevel van de afgebrande Broerekerk

Stand van zaken: In de vorige nieuwsbrief werd gemeld dat door de vorst en bezwaren op de vergunning, de start van het werk werd uitgesteld. Net na de start van de werkzaamheden is men gestuit op archeologisch vondsten. Geen verrassing, maar wel veel meer dan voorzien. Dit heeft consequenties voor de planning. De herinrichting zal niet zijn afgerond voor 18 mei, maar we steven ernaar dat het beeld dan water kan spuwen! Wordt vervolgd!

Workum: 'De Woeste Leeuwen fontein'

Kunstenaar: Cornelia Parker (Groot-Brittannië)

Inspiratiebron: de twee leeuwen die het stadswapen ondersteunen

Stand van zaken: Beide Leeuwen zijn klaar. Floor en dhr. Tijtsma hebben hard gewerkt. Op woensdag 25 april zijn beide leeuwen geplaatst. De wandelpaden zijn aangelegd en de gemeente gaat ondertussen door met de aanleg van de bijentuin.

Hindeloopen: 'Flora en Fauna fontein'

Kunstenaar: Shen Yuan (China)

Inspiratiebron: Het stadswapen van Hindeloopen

Stand van zaken: De boom en de stenen zijn gearriveerd. Er moet nog het nodige denk-, las- en betonwerk aan te pas komen om er een stabiel geheel van te maken. Buiten ligt de fundering erin, net als alle leidingen. De beide geweien vorderen gestaag. Het gewei aan de waterzijde wordt eerst geplaatst, daarna de boom en tenslotte het gewei aan de straat zijde. Uiteindelijk wordt het een prachtig geheel.

De vijf vogels voor de levensboom van Hindeloopen worden met de hand gemaakt in China. De vogels gaan water spuiten. Kunstenaar Shen Yuan heeft ze vormgegeven in klei, waarna ze in roodkoper gegoten zijn. Ze worden gedecoreerd met email cloisonné.

Stavoren: 'De Visfontein voor Stavoren'

Kunstenaar: Mark Dion (USA)

Inspiratiebron: de visserijgeschiedenis van Stavoren en een prent van kunstschilder Pieter Bruegel de Oude (16de eeuw)

Stand van zaken: De pompput is geplaatst, de grond is schoon en de betonnen bak voor de vis ligt op zijn plaats. Nu de vis nog; deze komt 7 of 8 mei onze kant op. We streven ernaar dat voor de 18e alle nieuwe zitelementen geplaatst kunnen worden. De leverancier, EFKO, doet hiervoor zijn uiterste best.

De huid van de vis wordt op kleur gebracht.

Sneek: 'De Fontein van Fortuna'

Kunstenaar: Stephan Balkenhol (Duitsland)

Inspiratiebron: de periodes van grote welvaart en neergang in Sneek

Stand van zaken: 23 april wordt de stalen buis geplaatst waarop 30 april het kunstwerk uit Duitsland geplaatst gaat worden. De pomp is al geplaatst en al het elektriciteit is aangesloten. Op technisch vlak is het Hoogend er klaar voor.

IJlst: 'Onsterfelijke bloemen fontein'

Kunstenaar: Shinji Ohmaki (Japan)

Inspiratiebron: het ontstaan van de stad en de Friese stinsenplanten

Stand van zaken: Alles vordert gestaag. Zowel het werk buiten aan de schaal en de omgeving, als binnen aan het stalen kunstwerk. Op 30 april krijgt Berco alle losse delen binnen en zal het geheel aan elkaar gemonteerd worden zoals Shinji het bedoeld heeft. Het geheel wordt begin mei via het water naar de houthaven vervoerd en op de betonnen vaas geplaatst. Vanaf dan is het nieuwe park al een eind op streek, met onder andere nieuwe bomen. Er wordt gewerkt aan een prachtig eindresultaat!

11Fountains

11fountains

Uitnodiging 'Kletterdei' Opening 11fountains

11fountains

Op vrijdag 18 mei is het 'Kletterdei'! Dan zetten de kunstenaars achter elkaar de fontein in werking. De opening is in iedere stad van de Elfsteden live op grote schermen te volgen. Daar staan ook feestelijk gedekte tafels voor u klaar.

Welkom aan tafel in Leeuwarden, Sneek, IJlst, Sloten, Stavoren, Hindeloopen, Workum, Bolsward, Harlingen, Franeker of Dokkum!

Programma in iedere stad:

- 15.30 Inloop en aan tafel
- 16.00 Start openingsprogramma
- 17.15 Minister Van Engelshoven spreekt live vanuit Bolsward
- ±18.00 Einde programma

Kletterdei is een mooie lentedag. Kinderen, kom verkleed als de lente!

Súdwest-Fryslân maakt zich klaar voor komst duizenden Europese deelnemers At the Watergate

Honderden burgers, bedrijven en instellingen uit Súdwest-Fryslân dragen over een maand hun steentje bij aan het festival At the Watergate, onderdeel van Leeuwarden-Fryslân 2018. Dankzij hun inzet kunnen van 9 tot en met 11 mei ruim 6.000 jongeren uit twintig Europese landen bijna 1.000 optredens geven op een groot aantal plaatsen in de gemeente, met Sneek als epicentrum.

Vrijwilligers

De organisatie kan met maar liefst 750 vrijwilligers rekenen op brede steun onder de inwoners van de gemeente. Op- en afbouwers, horecamedewerkers, groepsbegeleiders, fotografen en nog veel meer vrijwilligersfuncties: voor alle rollen hebben zich massaal betrokkenen gemeld, variërend in leeftijd van 16 tot 80 jaar. Ook in groepsverband worden veel vrijwilligerszaken opgepakt. Zo zijn de optredens op podia in dorpen mogelijk dankzij de inzet van diverse lokale verenigingen.

Mienskip

Het is de bedoeling dat men lang na het festival nog over 'At the Watergate' na zal praten. Dit wil de organisatie onder andere bereiken door het organiseren van een congres op woensdag 9 mei voor de kunst- en cultuurbranche Music in the 'Mienskip'. Tijdens dit congres zal er, door meer dan 20 landen, een covenant worden ondertekend: het At the Watergate Manifest. Een covenant tussen het onderwijs, de politiek en muzikaanbieders in Fryslân in het kader van Meer Muziek in de Klas.

Uiteindelijk bestaat het hele festival uit vier onderdelen: het pré festival Open the gate waarbij 500 Duitse leerlingen al vanaf dinsdag 8 mei samenspelen en optreden met de jongeren uit het Sneker Kunstcentrum Atrium. Dan volgt op woensdagmiddag het congres Music in the 'Mienskip' dat in Theater Sneek zal worden gehouden. Op woensdagavond barst het feest los met het openingsspektakel dat zich uiteraard afspeelt op en rond de Kolk nabij de Waterpoort. Ten slotte de festivaldagen zelf: een potpourri van allerlei muzikale stromingen van jong talent uit alle windstreken.

Perspresentatie At the watergate (Jan Douwe Gorter).

Wolkom yn Súdwest-Fryslân!

De Pop-Up bubbel is voor het eerst gespot in het wild! Tijdens de feestweek van ROC Friese Poort maakte de bubbel haar debuut. Studenten van de Friese Poort hebben als eerste de bubbel getest. Het komende jaar komt de bubbel op verschillende plaatsen in de gemeente te staan. Zo is de bubbel door zowel het Marne College en het RSG Magister Alvinus in juni een week gereserveerd!

Gewapend met hun smartphone zijn scholieren van het Marne College op dit moment aan de slag filmpjes te schieten voor de bubbel. Ook Rixt, leerling van het RSG Magister Alvinus in Sneek, timmert al hard aan de weg met haar YouTube kanaal Rixt bakt. Speciaal voor de Pop-Up Bubbel neemt zij een bakfilmpje op over een typisch Friese lekkernij. Rixt is niet de enige die speciaal een filmpje maakt voor de Pop-Up Bubbel, Joep (tevens leerling van het RSG Magister Alvinus in Sneek) is ook aan de slag voor de bubbel. Dus zie jij de bubbel komend jaar zomaar ergens verschijnen? Stap binnen! Geniet van het talent en de cultuur die Súdwest-Fryslân te bieden heeft!

p.s. Heb jij nog filmpjes waarin de cultuur van onze mooie gemeente te zien is? Neem dan contact op met Santoshi Bouma (s.bouma@sudwestfryslan.nl) en misschien is jouw filmpje straks te zien in de Pop-Up Bubbel!

Iepen Mienskipsinisiatieven

Op 9 verschillende plaatsen in onze gemeente worden dit jaar "Under de toer" voorstellingen uitgevoerd. Under de Toer zijn 32 manifestaties tijdens Leeuwarden-Fryslân 2018 in één van de meer dan 750 kerken in onze provincie. Under de Toer presenteert 32 bijzondere verhalen, die samen het vertrekpunt vormen voor manifestaties waarin kunstenaars samenwerken met de gemeenschap.

Daarnaast kun je, verspreid over het hele jaar en verspreid over onze gemeente, veel Mienskipsinisiatieven bezoeken. Hieronder drie van deze voorstellingen die in mei/juni in onze gemeente zullen plaatsvinden.

Voor een totaaloverzicht + meer informatie over tickets en locaties van alle evenementen die de komende weken in onze gemeente zijn: zie het activiteitenoverzicht aan het einde van deze nieuwsbrief.

Under de Toer: de 7 fan Sânfurd (24 t/m 26 mei)

Wat deed de Hertog van Beieren in Sandfirden? Wie heeft er in de gevonden sarcofaag gelegen? En waarom stond de kerk in 1825 vol koeien?

En dan molkrider grote Meine: elke dag bracht hij de melkbussen van de Sandfirder boeren naar de melkfabriek en zorgde dat alle roddels en nieuwtjes doorgegeven werden. De voorstelling start in de kerk, met muziek voor fanfare en orgel. Daarna rijden we op molkriderskarren langs de verschillende

scenes en worden meegenomen door de geschiedenis van Sandfirden en grutte Meine. De theatrale tocht eindigt met een spektakel op het water, aan de voet van de kerk: Wie zijn die twintig bruiden? Wat doet beeldend kunstenaar Gerrit Terpstra daar? De 7 fan Sânfurd: 7 verhalen, 7 disciplines, in één theatertocht.

Under de Toer: het Fluitschip (27 mei t/m 3 juni)

Is de liefde sterker dan water? De fluit, een schip voor de handelsvaart, vaart richting Sint Petersburg. Aan boord ze stuurman Wiebe Aukesz. Thuis in Hindeloopen, wacht zijn verloofde Jildous. Een prachtig verhaal van bruiloft tot begrafenis ten tijde van de bloeiende scheepvaart vanuit de haven van Hindeloopen.

Een voorstelling in de Hindelooper taal en authentieke klederdracht door de plaatselijke gemeenschap. Folklore, volksvermaak, schilderkunst, stoffen en een wintertafereel op verschillende locaties in het stadje. Een decor op zich met al haar kleine straatjes, prachtige lichtlantaarns, steegjes, grachten, historische woningen en beschilderde huiskamers. Om de ware reis van Het Fluitschip te doen herleven hoort men de klanken van een Russisch-Orthodox koor.

Kunst Achter Dijken Pingjum – Waailand (5 en 6 mei)

Op 5 en 6 mei 2018 staat het dorp Pingjum in het teken van de kunsten; het jaarlijkse festival Kunst Achter Dijken zal dan zijn vleugels over het hele dorp uitslaan. In kerken, scholen, woonhuizen en tuinen zijn er exposities, optredens en voorstellingen. Dit jaar staat het festival geheel in het teken van het Friese landschap. Het gedicht Waailand van dichter Dien L. de Boer vormt de inspiratiebron voor het festival.

Het landschap is actueler dan ooit te voren. Met de aankondiging van de Provincie Fryslân eind 2012 dat er een windmolenpark was gepland tussen Bolsward en Harlingen werd de discussie over het landschap in de gemeente Súdwest Fryslân op scherp gezet. Sindsdien is de discussie blijven doorgaan. Van wie is 'het landschap' eigenlijk? En wat willen wij er nu en in de toekomst mee?

Festival Waailand brengt vele kunstenaars samen voor wie het Friese landschap een belangrijke inspiratiebron is. De meeste kunstenaars wonen en werken in (Súdwest) Fryslân. Het landschap waarin zij wonen en werken, kleurt hun kunst.

Brug, Brêge, Bridge

Wachten voor de brug wordt feestje

Wachten voor de brug? De meeste voetgangers, fietsers, brommers en autorijders doen het niet graag. Toch is het oponthoud in Fryslân dit jaar een stuk minder vervelend. Dankzij het project 'Brug, brêge, bridge' in het kader van Culturele Hoofdstad.

Onder tachtig bruggen in Friesland zijn fraaie afbeeldingen aangebracht die het juist leuk maken om even te moeten wachten. Voor de afbeeldingen is vorig jaar een prijsvraag uitgeschreven waarop 247 inzendingen kwamen.

Daarvan zijn de twintig mooiste geselecteerd. Wie in Súdwest-Fryslân de afbeeldingen wil zien moet zijn in Woudsend, IJlst, Workum (3 bruggen), Bolsward, Makkum, Osingahuizen, Sneek (2 bruggen), Follega, Tjerkwerd en Wommels. Te zien vanaf 14 april.

Brug in Workum - Sudergoabrug

Activiteitenoverzicht april en mei in Súdwest-Fryslân

April

Wanneer?	Waar?	Wat?	Meer info?
1 t/m 30	Arum	Under de toer: Bakzeuntjes	2018.nl
28	Wiuwert	Under de toer: Anna Maria	2018.nl
26, 27, 28	Workum	Pauperfontein theater	2018.nl
Vanaf 21 dagelijks	Workum	Expeditie Oerpolder	2018.nl
27	Witmarsum	Actie theaterspektakel	witmarsum2018.frl
27	Witmarsum	Oranjelunch	witmarsum2018.frl

Mei

Wanneer?	Waar?	Wat?	Meer info?
4, 5, 6	Woudsend	Kinderkunst expositie en route	2018.nl
5 en 6	Workum	Beeldenstad Workum	beeldenstadworkum
1, 2, 3, 5	Workum	Pauperfontein theater	2018.nl
5	Nijhuizum	Nijhuizum beleefdorp	2018.nl
5	Woudsend	Opening project kinderkunst	kinderkunstwoudsend
5	Witmarsum	Scheppingsgave concertexpositie	witmarsum2018.frl
5 en 6	Pingjum	Festival Waailand	2018.nl
8 en 9	Sneek	Pre-festival at the watergate	atthewatergate.com
9, 10 en 11	Sneek	At the watergate	atthewatergate.com
10	Heeg	Heechspanning 2018	2018.nl
11	Heeg	Campina open boerderij dag Heeg	2018.nl
18	6 van de 11	Opening fontein	11fountains.nl
18	Bolsward	Tsjillen in de sloep: sloepentocht	tsjilleninbolward.nl
19	Bolsward	Ultramarathon	sportfryslan.nl
19 t/m 21	Makkum	Makkum Art	2018.nl
20	Bolsward	Tsjillen in Bolsward	tsjilleninbolward.nl
24 t/m 26	Sânfurd	Under de Toer: de 7 fan Sânfurd	2018.nl
24 t/m 3 juni	Hindeloopen	Under de Toer: het Fluitschip	2018.nl
28	Witmarsum	Eerste workshop basisscholen krimp	witmarsum2018.frl
29	Bolsward	Halbertsma lezing: geldhandel in het Bolswarder nut	2018.nl

Informatiepunt LF2018

Hebt u vragen over LF2018 of wilt u zich actief maken als vrijwilliger voor At the Watergate? Kom dan naar het informatiepunt bij Martinistate aan het Martiniplein 15 in Sneek. Hier kunt u op maandagmiddag tot en met donderdagmiddag terecht voor informatie over Culturele Hoofdstad.

Het fraaie kantoor verschaft ook onderdak aan de projectorganisatie van At the Watergate. De projectorganisatie heeft de inrichting een passende draai gegeven: oude muziekinstrumenten zoals een vleugel en een drumstel, leiden een 2e leven als tafel of lamp!

Bij het informatiepunt kunt u terecht voor informatie en advies. U kunt een mail sturen naar kulturelehaadsted2018@sudwestfryslan.nl of bellen met 14 0515.

Natuurlijk is LF2018 te volgen op sociale media:

Twitter @LF2018

Facebook @LF2018

Kijk op www.sudwestfryslan.nl voor de contactgegevens van de projectgroep.

Gemeente

Súdwest-Fryslân